

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie restrukturyzacji i zmian w sektorze AGD w Europie oraz ich wpływu na zatrudnienie, zmiany klimatyczne i konsumentów

(2009/C 100/12)

Dnia 17 stycznia 2008 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny postanowił, zgodnie z art. 29 ust. 2 regulaminu wewnętrznego, sporządzić opinię z inicjatywy własnej w sprawie

restrukturyzacji i zmian w sektorze AGD w Europie oraz ich wpływu na zatrudnienie, zmiany klimatyczne i konsumentów.

Komisja Konsultacyjna ds. Przemian w Przemysle, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię dnia 10 września 2008 r. Sprawozdawcą była Anna Maria DARMANIN, a współsprawozdawcą Enrico GIBELLIERI.

Na 448. sesji plenarnej w dniach 22–23 października 2008 r. (posiedzenie z dnia 22 października) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął 86 głosami – 2 osoby wstrzymały się od głosu – następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES jest zdania, że siła europejskiego sektora sprzętu gospodarstwa domowego (AGD) ⁽¹⁾ leży w jego zdolności do wytwarzania trwałych produktów wysokiej jakości. Podstawą tej siły i sposobem jej wzmocnienia musi być odpowiednia polityka europejska, będąca źródłem nieustannych wysiłków, usprawnień w ramach innowacji technologicznych oraz ciągłych szkoleń w celu zwiększania umiejętności pracowników. Polityka ta powinna sprzyjać projektowaniu energooszczędnego sprzętu gospodarstwa domowego, który w jak największym stopniu nadaje się do recyklingu. Należy minimalizować całkowity wpływ takiego sprzętu na środowisko w oparciu o analizę cyklu życia produktów.

1.2. EKES jest przekonany, że prawodawstwo Unii Europejskiej mogłoby wywrzeć bezpośredni wpływ na konkurencyjność tego sektora, głównie poprzez wniosek dotyczący rozszerzenia dyrektywy w sprawie ekoprojektu oraz wniosek dotyczący przeglądu rozporządzenia w sprawie oznakowania ekologicznego, co doprowadziłoby do zwiększenia efektywności energetycznej i ograniczenia emisji CO₂. Celem jest w tym wypadku zmniejszenie tendencji do przenoszenia przemysłu poza Europę oraz groźby utraty miejsc pracy i ograniczenia zainteresowania konsumentów.

1.3. Nadzór rynkowy ma kapitalne znaczenie dla zabezpieczenia przemysłu europejskiego, jego pracowników, interesów konsumentów oraz środowiska. Powinien on być realizowany za pośrednictwem następujących kroków:

— Państwa członkowskie i UE powinny przeznaczyć więcej środków ⁽²⁾ na dokładniejsze badanie zgodności produktów

⁽¹⁾ Sprzęt gospodarstwa domowego to lodówki, pralki, zmywarki, kotły, grzejniki oraz wszelkie urządzenia elektroniczne używane w gospodarstwie domowym.

⁽²⁾ Nowe ramy prawne, zwane również „pakietem Ayral”, to ostatni element „pakietu lepszych uregulowań prawnych” dotyczący nadzoru rynkowego, oznakowania produktów i homologacji. Pakiet ten został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę dnia 23 czerwca 2008 r. http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/internal_market_package/index_en.htm

z normami i prawodawstwem jednolitego rynku, szczególnie w wypadku produktów importowanych.

- Należy zlikwidować nieuczciwą konkurencję oraz dumping i uważnie przyjrzeć się środkom antydumpingowym, by nie przyniosły niekorzystnych skutków dla przemysłu europejskiego i nie doprowadziły ani do delokalizacji przemysłu poza Europę, ani też do zwiększenia importu. Środki te powinny zostać nałożone zarówno na dany sprzęt, jak i jego poszczególne części.
- Należy dokonać przeglądu systemu etykietowania, by odzwierciedlić postęp dokonany w innowacjach technologicznych, nie stwarzając przy tym fałszywego obrazu zmian wartości.
- Należy wprowadzić ostrzejsze kontrole w celu ograniczenia fałszerstw i podróbek produktów, dokładnego odwzorowywania bądź kopiowania.
- Należy kontrolować etykiety, zwłaszcza umieszczane na produktach importowanych, by upewnić się, że zawierają prawdziwe informacje i nie są mylące.

1.4. Komitet sądzi, że kluczową wagę ma dostosowanie systemu oznakowania. Oznakowanie należy aktualizować zawsze wtedy, gdy wydajniejsze z technicznego punktu widzenia urządzenia podnoszą standard. System ten powinien być dynamiczny, a mianowicie nowe produkty na rynku, charakteryzujące się lepszymi właściwościami, dostawałyby nowe oznakowanie, aby nie obniżać klasyfikacji ocenionych już wcześniej urządzeń. Przegląd powinien zostać powiązany z innowacjami technologicznymi, lecz należy go przeprowadzać przynajmniej co 5 lat zgodnie z planem działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii. Istotne znaczenie ma włączenie w ten proces wszystkich zainteresowanych stron. Ponadto Komisja powinna wspierać egzekwowanie przepisów, czyniąc owo oznakowanie instrumentem silniej zobowiązującym producentów, importerów i sprzedawców detalicznych.

1.4.1. Korzystne dla UE z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju byłoby także, gdyby Wspólnota zdołała nakłonić inne kraje do przyjęcia wysokich norm, które UE zobowiązuje się przyjąć w odniesieniu do rynku wewnętrznego, ponieważ prowadziłyby to do potencjalnych oszczędności energii w skali globalnej.

1.5. Europejski sektor sprzętu gospodarstwa domowego można by znacznie wesprzeć, wprowadzając w państwach członkowskich systemy zachęcające do zastępowania dotychczasowych urządzeń nowszym i bardziej energooszczędnym sprzętem, który jest już produkowany, jednak do tej pory popyt na niego był niewielki. Wsparcie to powinno być pomyślane w taki sposób, by zapewnić osobom mniej zamożnym odpowiednie instrumenty finansowe oraz by nie wprowadzać dyskryminacji. Należy wyciągnąć wnioski z udanych doświadczeń wewnątrz Europy, jak i poza nią.

1.6. Warto by również udzielić większej pomocy konsumentom w zakresie utrzymania sprzętu domowego i wymiany części, nieustannie zwiększając i uaktualniając umiejętności pracowników, by zapewnić sprawną i niezawodną obsługę. Można by dzięki temu zwiększyć lub utrzymać liczbę miejsc pracy.

1.7. Komitet jest zdania, że polityka UE powinna sprzyjać przechodzeniu sektora na bardziej innowacyjne produkty i związane z nimi usługi, mające strategiczne znaczenie ze względu na ich wpływ na emisję CO₂ i zużycie energii, jak np. panele słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepłe, ogniwa wodorowe, mikrogeneracja oraz urządzenia klimatyzacyjne o wysokiej wydajności. Doprowadziłyby to do stworzenia miejsc pracy i zapewniły większy wybór konsumentom.

1.8. EKES kolejny raz stwierdza, że pomyślna realizacja zaleceń odnoszących się do skutecznej restrukturyzacji przemysłu AGD w Europie, tak aby stał się on w większym stopniu zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju, możliwa jest wyłącznie w przypadku zaistnienia rzetelnego i owocnego sektorowego dialogu społecznego na szczeblu europejskim.

2. Kontekst

2.1. Migracja przemysłu AGD nie tylko do Europy Środkowej i Wschodniej, ale również do Rosji, Turcji i Chin jest obecnie najbardziej palącym problemem tego sektora. Delokalizacja ma zatem miejsce nie tylko w państwach członkowskich UE, lecz również całe segmenty produkcji urządzeń gospodarstwa domowego prawie całkowicie przenoszą się z Europy do Chin.

2.2. Przedsiębiorstwa odkrywają teraz Rosję, gdzie powstają nowe zakłady produkcji pralek i lodówek, a istniejące już przedsiębiorstwa sektora AGD zostały przejęte. Na terytorium Rosji powstaje obecnie od 15 do 20 zakładów produkujących urzą-

dzenia AGD. Ma to kluczowe znaczenie dla zagwarantowania penetracji tego nowego rynku cechującego się wysokim potencjałem rozwoju przez producentów unijnych. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w przyszłości zakłady te mogą nie tylko obsługiwać swój rynek krajowy, ale również eksportować produkcję do Europy, jeśli nie zdołamy uporać się z najważniejszymi problemami na rynku europejskim.

2.2.1. Możliwości eksportu dla producentów europejskich występują także w takich regionach, jak Azja, Afryka Północna czy Bliski Wschód, gdzie już teraz odnotowuje się tendencje wzrostowe w zakresie eksportu unijnych urządzeń AGD. Producenci europejscy mogą wykorzystać warunki panujące obecnie w tych regionach, takie jak rozwój klasy średniej, wysoka renoma produktów europejskich itp., w celu dalszej penetracji wspomnianych potencjalnych rynków.

2.3. Rosnąca penetracja ze strony tanich produktów wątpliwej jakości pogłębia kryzys na europejskim rynku AGD. Niska jakość w powiązaniu z odmiennymi systemami podatkowymi, przewagą związaną z kosztami pracy i stosunkowo niskimi kosztami transportu umożliwiają atakowanie producentów o ustalonej pozycji w Europie.

2.4. To oczywiste, że Europa nie może konkurować z zarobkami miesięcznymi na przykład w Chinach. Cena lodówki czy zamrażarki wyprodukowanej w Chinach jest bezkonkurencyjna i to samo dotyczy prostych części, takich jak silniki czy sprężarki. Nie można osiągnąć przewagi konkurencyjnej, jeżeli europejskie produkty są sprzedawane jedynie dzięki cenie, a nie wyższej jakości. Siła europejskiego sektora sprzętu gospodarstwa domowego leży w jego zdolności do wytwarzania produktów wysokiej jakości. Inne przewagi konkurencyjne dotyczą wzornictwa, gwarancji na produkt, obsługi, kompatybilności części zamiennych oraz napraw. Podstawą tej siły i sposobem jej wzmocnienia może być wyraźna polityka europejska.

2.5. Europejskie fabryki wytwarzają lodówki i zamrażarki, które należą do klasy energetycznej A++, A+, A i B. Większość obecnie produkowanych towarów należy do klasy A+ oraz A. Towary A++ stanowią mniej niż 4 %.

2.6. Zainteresowanie konsumentów energooszczędnymi lodówkami jest nadal niskie. Zgodnie z Europejskim Stowarzyszeniem Producentów AGD (CECED) w europejskich gospodarstwach domowych znajduje się nadal ok. 188 mln lodówek i zamrażarek, które są eksploatowane od ponad 10 lat. Stare urządzenia (z 1990 r.) zużywają ok. 600 kWh rocznie, urządzenia klasy A+ ok. 255 kWh rocznie, a urządzenia klasy A++ ok. 182 kWh rocznie. Przy aktualnych cenach i w obecnych warunkach⁽¹⁾ urządzenie klasy A++ musi działać przez ok. 12 lat, by zakup zwrócił się konsumentowi.

⁽¹⁾ W tym cena energii oraz koszt paliwa.

2.7. Oprócz starych urządzeń europejscy producenci jeszcze bardziej niepokoją się importem urządzeń potencjalnie niebezpiecznych, energochłonnych i nietrwałych. Dotyczy to zwłaszcza importu w transakcjach natychmiastowych (ang. *spot imports*), w przypadku których importowane towary szybko sprzedają się na rynku UE.

2.7.1. W związku z tym zapotrzebowanie gospodarstw domowych na energię składa się na 25 % całkowitego zapotrzebowania na energię w UE, a w ostatnich latach najbardziej rośnie zapotrzebowanie na energię elektryczną do zasilania urządzeń gospodarstwa domowego z uwagi na nowe zastosowania i produkty.

2.8. Zastosowanie lepszej jakości materiału do rdzenia magnetycznego wraz z optymalizacją konstrukcji przy uwzględnieniu cech nowego materiału mogłoby zwiększyć wydajność (nawet o 15 %) silników elektrycznych stosowanych w urządzeniach gospodarstwa domowego, przyczyniając się znacząco do oszczędności energii elektrycznej w gospodarstwach domowych.

2.9. Wsparcia ze strony Komisji Europejskiej wymaga również projektowanie sprzętu gospodarstwa domowego nadającego się do konserwacji i recyklingu. Należy zwrócić uwagę, że europejscy producenci podjęli duże wysiłki w tej dziedzinie i znacznie obniżyli zużycie energii i wody przez wielkogabarytowe urządzenia. Niemniej jednak od tego czasu coraz więcej surowców nabrało krytycznego znaczenia, nie tylko jeżeli chodzi o ochronę środowiska, lecz również koszty. Dotyczy to stali, plastiku, niklu, chromu, miedzi itp. Ceny tych surowców i produktów ubocznych przerobu ropy są coraz wyższe. Ci producenci, którzy są w stanie zmniejszać zawartość owych surowców w swoich produktach, zyskują dużą przewagę konkurencyjną. Możliwości w zakresie oceny i właściwego doboru materiałów, jakie przemysłowi AGD oferuje nanotechnologia i analiza cyklu życia produktów, nie zostały jeszcze dostatecznie zbadane, by dawały tego rodzaju przewagę.

2.9.1. Obecnie przedmiotem troski jest fakt, że nie wszystkie materiały podlegające recyklingowi zgodnie z uregulowaniami WEEE rzeczywiście wracają do producentów, co oznacza, że zmuszeni są oni ponosić koszty recyklingu, przy czym w praktyce nie otrzymują wspomnianych produktów.

2.10. Promowanie tego rodzaju badań oraz kontynuacja miniaturyzacji części, takich jak silniki, grzejniki, sprężarki itp. powinny być celem polityki badawczej finansowanej przez Komisję. Patrząc z tej perspektywy, projektowanie urządzeń gospodarstwa domowego wymagających minimalnej ilości materiałów oznacza projektowanie urządzeń lepiej nadających się do recyklingu. Dyrektywa ramowa UE w sprawie ekoprojektu z maja 2005 r., wraz ze swym wymogiem dotyczącym proekologicznej konstrukcji urządzeń zasilanych energią, jest

w tym kontekście istotnym punktem wyjścia. Komisja Europejska nie musi na nowo opracowywać swych instrumentów politycznych, lecz raczej ulepszyć obecnie dostępne instrumenty. Dotyczy to również istniejącego oznakowania zużycia energii. Mając na względzie pogłębiający się kryzys energetyczny oraz oszczędność surowców, Komisja powinna uzupełnić wspomniane oznakowanie obowiązkowymi przepisami dotyczącymi wprowadzania produktów na rynek. Jedynie przedsiębiorstwa wytwarzające produkty wysokiej jakości powinny być w przyszłości uprawnione do sprzedaży sprzętu gospodarstwa domowego na europejskim rynku wewnętrznym; jest to racjonalna przesłanka wynikająca z przepisów, które stawiają przedsiębiorstwom wymóg produkowania solidnego sprzętu gospodarstwa domowego o wysokiej jakości.

2.11. Rozsądne jest również zawarcie w dyrektywie wymogu, by producenci i sprzedawcy detaliczni wytwarzali i sprzedawali urządzenia gospodarstwa domowego nadające się do naprawy oraz utrzymywali zapas części zamiennych na potrzeby napraw, a także oferowali klientom obsługę. Europejscy konsumenci oczekują takiej usługi, a europejscy producenci i detaliści, świadcząc tego rodzaju usługi, mogą się odróżnić od producentów tanich produktów, które nie nadają się do naprawy, lecz są po prostu wyrzucane i zastępowane nowymi. Takie postępowanie nie może być zgodne ze strategią rozwoju zrównoważonego.

2.11.1. W tym kontekście EKES z niecierpliwością oczekuje na dalszą debatę nad wdrażaniem przygotowanego przez Komisję planu działania na rzecz zrównoważonej konsumpcji i produkcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej (!).

2.12. Sektor sprzętu AGD w Europie nadal zatrudnia ok. 200 tys. pracowników. Sektor ten podupada od wielu lat. W ciągu ostatnich 20 lat w Europie Zachodniej nastąpiła utrata ok. 57 tys. miejsc pracy. W Europie Środkowej i Wschodniej przemysł sprzętu gospodarstwa domowego załamał się po upadku starego systemu politycznego, a od tego czasu stworzono jedynie ok. 20 tys. nowych miejsc pracy.

2.13. Spośród branż produkcji urządzeń gospodarstwa domowego delokalizacja do krajów spoza Europy (Rosji, Chin, Turcji) w największym stopniu dotknęła produkcji klimatyzatorów i małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego. Europejskie fabryki lodówek i zamrażarek nadal zatrudniają ok. 23 tys. osób.

2.14. W nadchodzących latach nadal prowadzona będzie restrukturyzacja europejskiego sektora AGD. Jej zakres będzie zależeć nie tylko od rynku i zmian technologicznych, ale również od decyzji politycznych i środków legislacyjnych.

3. Uwagi szczegółowe

3.1. *Polityka europejska musi znaleźć odpowiedź na cztery pytania:*

(¹) COM(2008) 397 wersja ostateczna z dnia 16 lipca 2008 r.

3.1.1. W jaki sposób można uniknąć utraty tego sektora na rzecz krajów spoza Unii Europejskiej? Delokalizacja przemysłu jest wyraźnie widoczna, powinniśmy więc podjąć działania celem zapobiegnięcia przewidywanemu i rzeczywistemu zagrożeniu przeniesienia sektora do państw spoza Unii.

3.1.2. W jaki sposób kształtować przemiany strukturalne w Europie, by zapewnić, że kraje Europy Zachodniej nie utracą swojego naukowego i technicznego potencjału produkcyjnego, know-how ani związanych z nimi miejsc pracy, a jednocześnie umożliwić krajom Europy Środkowej i Wschodniej ustabilizowanie na przyszłość sektora sprzętu gospodarstwa domowego, który dopiero wyłania się w tych krajach?

3.1.3. Jak znaleźć rozsądną z gospodarczego punktu widzenia odpowiedź na zalew tanich produktów importowanych z Azji, które mają mniejszą wartość i gorszą jakość w porównaniu z produktami europejskimi lub nie spełniają norm obowiązujących na rynku wewnętrznym?

3.1.4. Jak zapewnić, że osiągnięcia dotyczące urządzeń spełniających wymogi rozwoju zrównoważonego przyniosą korzyści na rynku wewnętrznym, zwiększając popyt na te produkty i zapewniając dalsze inwestycje w badania i rozwój sprzętu, który ma mniejszy wpływ na zmiany klimatyczne i możliwości zrównoważonego rozwoju?

3.2. Sytuacja sektora

3.2.1. Sektor ten jest zaawansowany, jeśli chodzi o wysiłki podejmowane na rzecz badań i rozwoju w zakresie energooszczędności. Dobrowolne porozumienia okazują się skuteczne i są uznawane przez branżę przemysłową.

3.2.2. Niestety przygnębiającym elementem jest fakt, że omawiany sektor wymaga zaostrzenia polityki europejskiej w celu zagwarantowania, że podejmowane przez niego wysiłki przyniosą faktyczne rezultaty. W zeszłym roku sektor postanowił nie przedłużać dobrowolnych porozumień, które okazały się tak korzystne w przeszłości.

3.2.3. Nadzór rynkowy ma obecnie fundamentalne znaczenie. Należy przewidzieć ostrzejsze kontrole, by zapewnić, że produkty dostępne na rynku charakteryzują się poziomem i jakością, jakie obiecują, zwłaszcza odnośnie do ich wpływu na zmiany klimatyczne.

3.2.4. Potrzebne jest większe wsparcie ze strony państw członkowskich celem zapewnienia, że wysoce efektywne produkty dostępne na rynku będą rzeczywiście nabywane przez konsumentów. Urządzenia A++ są nadal postrzegane

jako zbyt drogie, których zakup nie zwraca się, stąd też na rynku wciąż dominuje sprzęt klasy A+. Zachęty mogą być zróżnicowane, a w niektórych państwach członkowskich i krajach spoza Europy istnieją przypadki, które można uznać za rozwiązania wzorcowe ⁽¹⁾.

3.2.5. Wsparcie ze strony państw członkowskich oraz uczciwa konkurencja muszą iść w parze z tempem innowacji technologicznych w omawianym sektorze i to zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i UE.

3.2.6. Jako ważne ogniwo w łańcuchu dostaw detalista europejski powinien być bardziej świadomy różnych skutków, jakie niesie ze sobą import produktów i ich sprzedaż na rynku wewnętrznym. Ponadto wszelkie wysiłki podejmowane przez producentów będą daremne, jeżeli sektor detaliczny nadal będzie importować i sprzedawać produkty nieodpowiadające standardom, niebezpieczne i niezgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. W tym kontekście zdaniem EKES-u wciąż pozostaje jeszcze wiele do zrobienia w zakresie uświadamiania detalistów i ich uczulania na problemy związane ze sprzętem AGD na rynku wewnętrznym oraz kwestie zgodności tego rodzaju urządzeń z zasadami zrównoważonego rozwoju.

3.3. Aspekt społeczny

3.3.1. Wraz z delokalizacją przemysłu następuje utrata miejsc pracy. W jej wyniku wiele osób zostaje z umiejętnościami, których nie będą w stanie wykorzystać, jeśli nie przeniosą się wraz ze swoim zakładem. Restrukturyzacja przemysłu ma kluczowe znaczenie dla zachowania miejsc pracy i zapewnienia, że branża pozostanie atrakcyjna dla najlepszych pracowników.

3.3.2. Szczególną uwagę należy zwrócić na usługi, a zwłaszcza naprawę sprzętu. Należy zapewnić rozwój sektora napraw dzięki umożliwieniu naprawy urządzeń wysokiej jakości oraz udostępnieniu części, które faktycznie pozwolą na jej dokonanie.

3.3.3. Jednocześnie wspólna polityka UE i państw członkowskich powinna sprzyjać przechodzeniu sektora w kierunku produkcji innowacyjnego sprzętu, dzięki czemu stworzone zostaną nowe miejsca pracy. Procesowi temu towarzyszyć powinien dobrze zorganizowany dialog społeczny między partnerami społecznymi na szczeblu europejskim i krajowym oraz na poziomie przedsiębiorstwa. Wysokie standardy europejskie w przemyśle muszą zostać zachowane również w zakładach otwieranych w nowych państwach członkowskich.

⁽¹⁾ **Włochy:** Odliczenie 20 % kosztów lodówki/zamrażarki klasy A+ i A++ od podatku dochodowego (maksymalnie 200 EUR).

Hiszpania: System rabatowy – w 2008 r. konsumenci, którzy kupią produkty energooszczędne, będą mieli prawo do otrzymania wsparcia w wysokości od 50 do 125 EUR w zależności od typu nabytego urządzenia.

Brazylia: Plany wdrożenia programu zapewniającego pomoc finansową na zakup 10 milionów lodówek przez osoby o niskich dochodach. Konsumenci muszą oddać stare lodówki, które najczęściej zużywają więcej energii, by otrzymać kredyt na zakup nowych, bardziej wydajnych urządzeń.

3.3.4. Skuteczny i nieprzerwany sektorowy dialog społeczny na szczeblu europejskim oraz nadzór rynkowy i egzekwowanie norm w całej Europie są kluczem do zapewnienia utraty jak najmniejszej liczby miejsc pracy.

3.4. Sytuacja konsumentów

3.4.1. Konsument powinien mieć pewność co do wydajności i energooszczędności urządzeń i dlatego musi mieć dostęp do jakościowych informacji, które są jasne, rzetelne i skuteczne.

3.4.2. System etykietowania powinien być bardziej dynamiczny, nieustannie się rozwijać i być aktualizowany w miarę pojawiania się innowacji w sektorze. Ponadto oznakowania powinny wiernie oddawać normy urządzeń domowych, dlatego też kontrole muszą być ostrzejsze i dokładniejsze.

3.4.3. Nadzór rynkowy w państwach członkowskich ma istotne znaczenie dla zapewnienia, że urządzenia przynoszą obiecwane korzyści a konsumenci otrzymują takie produkty. Jakich pragnęli.

3.4.4. Warto zwrócić uwagę na możliwe negatywne skutki zakupu nowych urządzeń gospodarstwa domowego dla środowiska, jeżeli konsumenci zatrzymywali będą stare urządzenia i nadal użytkować je równoległe z nowo nabytymi, powodując tym samym „efekt odbicia”.

3.4.5. Niezależne testy konsumenckie są najlepszą promocją wydajnych i energooszczędnych urządzeń gospodarstwa domowego. Testy takie gwarantowałyby jakość i standard urządzenia, które wypełniałoby należycie swą podstawową funkcję.

3.5. Środowisko naturalne

3.5.1. EKES odnotowuje, że również omawiany sektor może przyczynić się do zachowania środowiska naturalnego, zmniejszenia emisji CO₂ oraz złagodzenia zmian klimatycznych. W tym kontekście Komitet ponownie przytacza stanowisko zawarte w opinii z inicjatywy własnej w sprawie ekologicznych sposobów produkcji ⁽¹⁾, jak również podkreśla, że w ramach rynku wewnętrznego może powstać „zielony rynek” oraz zwraca uwagę na szczególne cechy związane z etykietowaniem i cyklem życia produktów.

3.5.2. Do wszystkich towarów poniżej „dobrego standardu” należy zastosować mniej więcej pięcioletni termin, tak by osiągnąć pożądane normy. Naszym zdaniem na przykład lodówki, które nie osiągną określonego progu po upływie tego terminu, nie powinny się już pojawiać na europejskim rynku. Jest to zgodne z planem działania na rzecz racjonalizacji zużycia energii przedstawionym przez Komisję Europejską dnia 24 października 2006 r. („Produkty niespełniające ustalonych wymogów minimalnych nie będą mogły zostać wprowadzane na rynek”). Propozycje te są również zgodne z dyrektywą w sprawie ekoprojektu i rozporządzeniem w sprawie oznakowania ekologicznego.

3.5.3. Ponadto ważne jest, by prawodawstwo dotyczące ekoprojektu stosowane było możliwie najszybciej w odniesieniu do wszystkich właściwych urządzeń wielkogabarytowych, a przepisy dotyczące oznakowania klasy energetycznej zostały zweryfikowane, by umożliwić szybki rozwój wysoce wydajnych produktów: byłby to scenariusz legislacyjny zmuszający producentów do wytwarzania solidnego sprzętu gospodarstwa domowego o wysokiej jakości.

3.5.4. Jeżeli chodzi o dotychczasową politykę energetyczną UE, a także mając na względzie fakt, iż sam system oznakowania nie wystarczy do realizacji celów w zakresie energooszczędności, jakie postawiła sobie UE, EKES zachęca Komisję do rozważenia możliwości wprowadzenia nowych instrumentów prawnych, które pozwoliłyby na realizację wspomnianych celów.

Brukseli, 22 października 2008 r.

Mario SEPI
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽¹⁾ (Dz.U. C 224 z 30.8.2008, str. 1) (sprawozdawca Anna Maria DARMANIN).